

Beste Leden,

op **dinsdag 29 maart** verzorgt regiohistoricus **Henk Buijks** van het Brabants Historisch Informatie Centrum (BHIC) uit Den Bosch, een lezing over

‘Grenzen in het Land van Cuijk’.

Het Land van Cuijk is een typisch grensgebied. Kijk maar eens naar de ligging in de provincie Noord-Brabant: tegen de Maas aan, waar een oversteek naar Gelderland en Limburg en zelfs naar Duitsland snel is gemaakt. Ook het dialect wijkt sterk af van de rest van Brabant. Wanneer je 250 jaar teruggaat in de tijd, hebben onze voorouders van Koningin Beatrix veel te vertellen in het Land van Cuijk, maar niet overal. Zo vallen Boxmeer en Oeffelt onder andere heren en eigenlijk zijn het stukjes ‘buitenland’. En wanneer we in die tijd de blik richten op de Peel, dan zien we daar tal van ‘grensconflicten’. Schapen uit Boekel en Uden, in die tijd Ravensteins gebied, begrazen soms Cuijkse heidegebieden en inwoners van Sint-Tunnis steken turf op Gemerts terrein. Geen wonder ook, want in de Peel is nergens prikkeldraad of een slagboom.

“Jan Heer van Cuijk en zijne zonen schonken des Zaterdaegs naer den heylighen Paesdach, 20 April 1308, aan den goeden luyden in den lande van Cuijk en met name aan de dorpen Beugen, Brakel (thans Oeffelt), Cuijk, Kercklynen, Beerse, Mill al de gemeijne gronden, tussen de heerlijkheid van Herpen en van Jan Bock van Meer, dus tot Boxmeer en van de Maas tot de Pedel” Hierdoor kregen de dorpen van Boxmeer tot Herpen hunne Peel. Jan van Cuijk schonk in dat jaar, 1308, daags na Sint Jan ook dezelfde gunst aan de dorpen Sambeek, Beek en Overloon. Boxmeer was een vrije Heerlijkheid tesamen met Sint Anthonis, afgesplitst van Cuijk en had dus zijn eigen Peel. In het jaar des Heren daags na St. Jan (25 juni 1308) schonk Jan, heer van Cuyk gronden aan de parochianen van de dorpen Sambeek, Vierlingsbeek en Overloon “door hen te houden en eeuwiglyk te bezitten voor een jaarlijkse en erfelijkse thyns van twintig solidi (stuivers). De parochianen van Sambeek moesten jaarlijks 15 stuivers en die van Beke, Vierlingsbeek en Loon (Overloon) vijf stuivers betalen. De gebruiksrechten van de gronden die Jan van Cuijk schonk aan de ingezetenen van Sambeek, Vierlingsbeek en Overloon waren ten dele gelegen in de noord-westhoek van de “Vrede- Peel”. In 1515 werd deze limiet met sloten afgebakend. (tekst uit Peilverhalen)

Kaart van Hendrik Verhees uit 1794

Grenzen in het Land van Cuijk’ is dus een spannend thema.

Drs. Henk Buijks is goed ingevoerd in de geschiedenis van heel Noordoost-Brabant, hij werkte onder andere mee aan “Ach Lieve Tijd De Peel” en aan het boek “Cuijk door de eeuwen heen”.

Tot ziens op dinsdag 29 maart om 20.00 uur in de Nepomukkapel, gegroet, Dick Reijnen